

Hamlett halott

(részlet)

SZEREPLŐK

HAMLETT, halott dán király, néger

OFÉLIJA, Hamlett özvegye, manóken típusú hölgyemény bajusszal

LAJOSKA, talán Hamlett és Ofélija lökött kisgyereke

RÓZENKRANC és **GILDENSTERN**, transzvesztita házaspár

ANARKA, **ARANKA** és **ANKARA**, Rózenkranc és Gildenstern lesbikus
bejárónői

LEARTÉSZ, százados

GRÁCIÓ1, trónkövetelő egy

GRÁCIÓ2, trónkövetelő kettő

DR. MORITURI, gonosz kis törpe, civilben ENSZ-katona. Időnként megjelenik a süllyesztőből

GYILKOS1, gyilkos

GYILKOS2, gyilkos

BEMONDÓ, bemondó from CNN

RÉSZEGEK KARA, halálmadarak

ELŐJÁTÉK

Félhomályos színpad, füst. Szögesdrótok.

Dr. Morituri megjelenik a süllyesztőből.

Dr. Morituri: Azt kérik, én hozzak döntést,
s álljak egyik vagy másik fél oldalára.
De hogyan dönthetnék valamiben,
amihez se kanalam, se kenyerelem,
s jómagam csak a balgaságot látom
mindkét oldalon tündökölni.
Egyik nyelvét és népét védi,
követelve ősi jussát a másikon,
a másik szerzett területeiből
nem adna fikarcnyit sem,
holott ott az ellen katonái nőit erőszakolják,
így teremtve maguknak csúfos jövőt.
Órültek mind egytől egyig,
csak ezt mondhatom,
s mint valami rossz hírű fogadóban,
dorbézolnak részegen mellüket veregetve.
Ha egyikük hív csevapcsicsára,
úgy tűnik, oldalán az igazság,
főleg, ha előtte a tényeket
sligovicával is megalapozzuk.
Ha viszont a másikinál öntök magamba
néhány pohárnyi édes, tengermelléki bort,
úgy látom, az igazság övé.
Mi mást tehetnék:
kék sapkát húzok fejemre,
s majd játszom a bölcs kívülállót,
míg ők egymást halomra ölik.
S ha lezárul a vérontás, visszajövök ismét,
hogy bankáiraím földjeik olcsón megszerezzék.

Kisétál a színről.

Gyilkos1 és Gyilkos2 jönnek.

Gyilkos1: Üdvözöllek hát, barátom, itt a színen,
mondhatnám a szíнем előtt.

Képzeld, szörnyű álmom volt az éjjel:
Rossz kedvünk telét a szél odébb septe,
s kitisztult a levegő Dánia kies tájai fölött!
Aztán pedig valami hamis ábrándképet követve
mind boldogok voltunk egy pillanatra.
Majd véres csatákat láttam,
melyektől mind kábán ébredtünk,
nem értve, a hibát hol követtük el.
De akkor már késő volt,
megváltoztunk mind,
s a világ is körülöttünk.
De szólj te is, s ha mondandód van,
akkor most mondd, mert úgy érzem,
csak most beszélhetsz kedved szerint habarodottan,
később kénytelenek leszünk
normálisnak mutatkozni,
hogy magunkról a gyanút eltereljük.

Gyilkos2: Már nem is emlékszem pontosan,
mi volt az a parányi szikra,
mely belém tüzet csiholt,
s mitől egyszerre minden elkezdődött.
S mondanám, barátom, tovább is,
de be kell vallanom, zavar e színházi küllem.
Durva valóm a valósághoz szokott,
s most csak játszom,
pedig a szövegekönyvből más instrukciókat kaptam.
Hogy ne játsszak, pontosan ezt,
de hiába próbálkozom,
mégiscsak játszanom kell.

Gyilkos1: Hát még nem jöttél rá,
hogy megbolydult korba születéltél,
ahol senki sem azt játssza már,
aminek régen megismerted.
Álarcot öltött mára az ártatlan csecsemő is,
s a régi szerepünkéből mind kifordultunk.
Jobban tennéd hát, ha a játék helyett
a történetre vetnéd tekinteted,
hogy a csalfák közt kiismerd magad,
s nem bennünket untatnál

tovább gyáva nyavalygásaiddal.
The show must go on, hogy stílusos legyek.
Vagy téged más nevelésben részesítettek?

Gyilkos2: De kettőnk közül ki öl leelőbb?
Engem csak ez zavar leginkább,
s e kérdés nem hagy nyugton aludni.

Gyilkos1: Ölni vagy ölelni!
Szó sem volt eddig még ölésről,
ölelésről sem sok ugyan,
de minek rontasz bele előre a levegőbe.
Vagy gondolod, ennyire átlátszóak lennénk?

Gyilkos2: No, hiszen már rég.
De csitt, amott mintha valaki jönne.

Rózenkranc jön.

Rózenkranc: Nem kertelek. A főhős itt én leszek.
Bármit mondjon akárki más,
kérem, csak nekem higgyenek.
Az én sorsom dől el itt, senki másé,
az én jövőmért kell megverekednem,
s nem mások életéért.
Mert náluk én sokkal nemesebb vagyok,
s az eszme, melyet képviselek,
lényegesen fontosabb az övékénél.
Ez pedig csak ennyi:
mindenekelőtt én, és nem a másik.
Ami majd itt az önök szeme előtt leperreg,
talán okot ad a kétkedésre, de kérem, bízzanak.
Akárki akármit is mond, a végén én kerülök ki,
ha nem is győztesen,
de fölényesen mindenképpen.

Gildensztern jön.

Gildensztern: Bárki bármit is mond,
a főhős pedig én leszek itt.
Remélem, meggyőző annyira a narratívám,

hogy más hablatyolására nem hallgatnak.
Én és rokonságom megérdemeljük,
hogy bennünket a többiek elé helyezzenek.
Kulturáltságunk megkülönböztet minket
minden más családnál e vidéken.
Ha érdekli Önöket, megsúghatom,
a többiek nemrég még
villát sem használtak étkezéskor,
s ha családom nincs,
hogy példát statuálva felemelje őket,
talán még mindig a kecskéikkel játszanák ártatlan,
de gusztustalan játékaikat.
Kultúrát, igen, kultúrát hoztunk mi e vidéknek,
s e barbárokkal (*Rózenkranc felé mutat*) könyveket
etettünk.

Közelebb lép Rózenkranchoz.

Meghalt. Hallotta, hogy meghalt?
Az egész királyságban erről suttognak titokban.
Igaz, a hírt még nem közölték hivatalosan,
de egyelőre cáfolni sem cáfolta senki.

Rózenkranc: Hát igaz? Én is hallottam ezt-azt,
de biztos mégse voltam.
Igazán megrázó a hír.
S rebegnek már időpontokat a temetésről?

Gildenstern: Egyelőre csak híresztelések vannak,
de már azt is hallottam,
titokban fog megtörténni,
hogya köz lázadására
okot ne teremtsenek.

Rózenkranc: De hát miért lázongnának,
hisz elégedettek mind.
Vagy rosszul értesültem?

Gildenstern: Az csak a felszín, kedves barátom,
a mélyben elvarratlan szálak forrongnak,
melyekről a tömeg mit sem sejt egyelőre.

- Rózenkranc: Akkor hát valóban elkérülhetetlen a szörnyű tragédia, melyről külföldi újságok régóta suttognak.
A család bizonyára beleroppan.
Én a helyükben elmenekültem volna már e vidékről.
- Gildenstern: Úgy hallom, mást terveznek.
Állítólag útban van már a másik gyerek,
akinek szintén nagy jövőt terveznek.
Bár a történetek bizonyára
mindannyiuk alatt elvágja a fát kicsinykét.
- Rózenkranc: S igaz az, mit szintén rebegnek?
Hogy a tulajdon üdvöskéi lesznek az árulók?
- Gildenstern: Bizony igaz.
Kígyókat melengettünk a keblünkön,
anélkül, hogy sejtettük volna.
Azt mondják, bár ez sem megerősített hír:
Oféliját azóta folyamatosan nyugtatózzák.
- Rózenkranc: Ajaj. Lesznek itt még váratlan fordulatok.
- Gildenstern: Az érzéktelenség viszont felháborító.
Gráció állítólag még aznap este
megjelent a ház előtt, s a jussát követelte.
- Rózenkranc: Gráció1-ről vagy Gráció2-ről beszélünk?
- Gildenstern: Miért, Grációból is kettő van?
- Rózenkranc: Kettő, mint mindenből, ebben a drámában.
Jusskövetelőkéből pedig még annál is több.
Belőlem persze csak egy van.
Hiszen én megismételhetetlen vagyok.
- Gildenstern: Igen. Vagyunk így páran kivételek.
És mi is volt a probléma a családdal?
Tudja, én máshonnan származom,
s információim esetlegesek.

Lajoska, a lökött kisgyerek végigmegy a színen, maga mögött egy kartondobozt húz madzagon, ami a nyaka köré van tekerve. Amíg lassan végighalad a többiek előtt, azok elhallgatnak, de nem fordítanak figyelmet a gyerekre.

Lajoska: Gyere, gyere, gyere. Gyere, gyere, gyere.

Amint Lajoska elhagyja a színpadot, a párbeszéd folytatódik.

Rózenkranc: A probléma? Volt probléma?
Én nem értesültem róla.
Igaz, félig-meddig én is rokonság vagyok,
s lehet, ezért nem került fülembé semmi.
Tudja, utoljára mindig
a megcsalt férj értesül az eseményekről.

Rózenkranc: Dehogynem értesült. Az a régi ügy.
Valamikor ötven-hatvan évvel ezelőtt.
Az újságok is megírták,
s a történet könyvekben is megjelent.
Színre is vitték, ha jól értesültem.
Testvérharc, polgárháború,
a fiú lázadása a mostohája ellen?
Valami ilyesmi, pontosan már én sem emlékszem.
De szerintem maguk a főszereplők sem tudják,
igazából mi mozgatja őket.
Ha jól emlékszem,
Hamlett apja szellemeket látott,
s harcba indította ellenük hadait.
Továbbra sem rémlik semmi?

Gildenstern: No de mondja, hát Ön is a múltban él?

Rózenkranc: Csak időnként. Tudja,
elviselhetőbb számomra a múlt,
mert arról biztonsággal állíthatom,
hogy újra nem fog megtörténni.

Gildenstern: Naiv Ön, kedves barátom, naiv nagyon is.
A múlt megkerülve előz le minket,
hogy aztán váratlanul ismét szembetalálkozzon velünk.

Gráció1 és Gráció2 jön.

Együtt: Elég legyen mára a filozófiából.
Most, hogy a színen
mindannyian megjelentünk,
kérném Önöket,
távozzanak belátásuk szerint.
Rajtunk kívül bizonyára más is
tart számot érdeklődésre.

*Gyilkos1 leszúrja Rózenkrancot. Ezzel párhuzamosan Gyilkos2 leszúrja
Gildensternet.*

Gráció1 leszúrja Gyilkos1-et, Gráció2 leszúrja Gyilkos2-t.

Együtt: A balgák. Azt hitték,
sorsukat saját kezükben tartják.
Pedig tudniuk kellett volna,
holnaptól én leszek itt az úr.

Gráció1 és Gráció2 leszúrja egymást.

1. SZÍN

melyben bejelentik Hamlett halálhírét.

*Átlagos szoba. Kivetítőn focimeccset közvetítenek. Hatalmas fotelekben
Rózenkranc és Gildenstern, a transzvesztita házaspár háttal a nézőtérnek
ül, és figyelik az egyelőre néma közvetítést. A szoba falain Hamlett és
Ofélija hatalmas portréi.*

*Anarka, Aranka és Ankara hintán leereszkednek. A szobát takarítják,
voltaképpen összerakják a színpadot.*

Anarka: Baz, leszakadt a szem a harisnyámról.
Arankám, nincs nálad egy szempillakiszedő?

Aranka: Fogjad, szivi,
én viszont kérnék egy köldökfehérítőt,
szeretném, ha estére díszbe öltözne a kiscicám.

Ankara: Édesem, talán csak nem reménykedsz valami jóban?

Aranka: Leártész ígérte, hogy estére beugrik Róziékhoz,
s talán végre szerencsém lesz,
és rábeszélhetem egy kis gruppenra.

Anarka: Jaj, én is úgy megnyarvogtatnám már a picsukám.
De csak a foci meg a politika,
ez köti le mostanában Ofélijám is,
ahelyett, hogy végre ágyba bújna velem.

Ankara: Én már nem is vagyok jó neked?

Anarka: Nem, most egy kemény fickóra vágyom,
vagy na, nem is fickóra,
de egy fickósra, akinek helyén vannak az ujjai.
Egy markos leányzóra,
ha érted, mit akarok mondani.

Aranka: Jaj, egy olyanról már én is régóta álmodom.

Ankara: Na, rakodjunk lányok,
mert így elszalad alólunk a darab,
s aztán kéjeleghetünk megint csak hármásban.

Rakodnak. Közben énekelnek.

Az volna a csuda jó,
ha minden férfi vasaló.

Az volna a csuda jó,
ha minden férfi vasaló.

Az volna a csuda jó,
ha minden férfi vasaló-
ba való volna.

Lassan visszaemelkednek a hintáikon.

Megelevenedik Rózenkranc és Gildenstern. Megszólal a meccs hangja a kivetítőből.

- Rózenkranc: Drágám, adj egy kis hangot,
mert a saját hangomtól
nem hallok a kommentátor hangját.
- Gildenstern: Rögtön, szívem,
csak előbb meg kell találnom a távirányítót.
- Rózenkranc: Ha megtaláltad, keríts, légy szíves, egy kis sört is,
mert jócskán üres már a poharam.
- Gildenstern: Rögtön, drágám, csak előbb megnézem a teletexten
a többi meccs eredményét...
Jaj nekem,
a Roma 3:0-ra vezet a Bayern München ellen.
Remélem, ezen a héten
nem költötted a pénzünk sportfogadásra.
- Rózenkranc: Költeni költöttem,
de már magam sem emlékszem,
mik voltak a tétjeim,
különben is elkeveredett a szelvényem.
De talán nem sajnálod tőlem azt a pár tallért.
Jólétben élünk,
hála Hamlett király bölcs döntéseinek,
telve az államkassza arannyal,
mirhával és további drága kincssel.
Ennyi pazarlást magunknak
nyugton megengedhetünk.
- Gildenstern: Drágám, de hát nem gondolsz a rossz időkre.
A jólét csalóka ábránd csupán,
s egyik pillanatról a másikra szertefoszolhat.
- Rózenkranc: Majd ha a rossz idők eljöttek,
gondolok rájuk, de addig engedd meg,
hogy élvezzem a jelent.
- Gildenstern: Akkor itt van neked még egy Jelen.
Egészségünkre, kedvesem.
- Rózenkranc: Édes vagy, drága. Gyere, adok egy csókot.

Gildensztern: Cuki falat vagy, kedves. Gyere, hadd adjak egy puszit.
Úgy szeretlek, majd megeszlek.

Enyelegni, majd szeretkezni kezdenek.

*Rövid idő után Leartész jelenik meg a színen. Zavartan álldogál, a torkát
köszörüli. Rózenkranc és Gildensztern azonban nem veszi észre.*

Leartész: Mennyi?

Rózenkranc: Nekem már megvolt nyolcszor.

Gildensztern: Nekem is ez már a nyolcadik.

Leartész: Nem azt kérdeztem, nektek nyolc-e,
hanem az eredmény nyolc-e.

Csak most veszik észre Leartészt.

Rózenkranc: Izé, izé... kedves Leartész,
gyere, fáradj beljebb.

Gildensztern: Jöjj, Leartész,
mindjárt hozok neked is egy sört.

Leartész leül közéjük egy egyszerű székre.

Leartész: Ki játszik? A Zvezda a Partizannal?

Rózenkranc: Nem, a Milan a Reallal.

Leartész: És akkor mennyi is az eredmény?

Rózenkranc: Azt még nem mondták.
Egyelőre csak a labda után futkosnak.
A Beckhamet viszont az előbb
a pálya szélére hívatta a fodrásza,
mert összegubancolódott a frizurája.

Leartész: De azért ez a kis Ronaldo sem kutya.
Igaz, neki ritkábban kell meglátogatnia a fodrászt.

Rózenkranc: Jaj, Leartész, kedves, mindig is értékelttem a humorod.

Leartész: Ezt nem viccből mondtam,
nézd meg, hogy már alig van haja itt elől.

Rózenkranc: Az a Zidane, Leartészem, nem a Ronaldo.
A kettőt onnan tudod megkülönböztetni,
hogy a Ronaldónak jobban kiállnak a fogai.

Gildensternt visszajön a sörrel.

Gildensternt: Szóval mennyi?

Leartész: Nulla-nulla, ha jól értettem.

Rózenkranc: Fenéket nulla-nulla,
az ott a WC felé vezető utat jelző tábla.
Ha jól láttam, az előbb berúgott egyet a Kaka.

Leartész: A Kaka nem az Interben játszik?

Rózenkranc: Akkor lehet, hogy rossz meccset nézünk?

Lajoska, a lökött kisgyerek ismét végigmegy a színpadon, ismét madzagon húzva a kartondobozt. Amíg lassan végighalad a többiek előtt, azok elhallgatnak.

Lajoska: Gyere, gyere, gyere. Na, mondom, hogy gyere.

Amint Lajoska elhagyja a színpadot, a párbeszéd folytatódik.

Rózenkranc: Gildensterntem, szívem,
nézd már meg a műsorújságban, melyik meccs is ez?

Gildensternt: Azonnal Rózenkrancom, édesem,
csak előbb a műsorújságot is meg kellene találnom.

Leartész: Azt csípem bennetek,
kedves Gildensterntem és Rózenkrancom,
hogy így szeretitek egymást.
Ez szinte hihetetlen mindazok után,
ami őseitekkel történt.

Gildensztern: Mi is történt valójában?

Leartész: Hiszen tudnotok kellene,
ha csak a történelemkönyvek
nem mosták ki teljesen az agyatok.
A régmúltban családjaitok többször is összerúgták a port,
s különböző oldalakon vívták meg csatáikat.
De most hogy testvériségünk egységbe torkolt,
s a szeretet az úr, látom,
ti is egy nyelvet beszéltek.

Ankara, Aranka és Anarka leereszkednek.

Ankara: Kedves Rózenkrancom,
hogyan tehetnék kedvedre.
Egyet mondj,
és én rögtön kétszer teljesítem.

Rózenkranc: Akkor húzd el a beled a tévé elől,
nem látod, hogy a meccset nézem?

Ankara: Durva vagy, mint mindig, Rózenkrancom,
egy transzvesztitától több kedvességet várnék.

Rózenkranc: Jössz itt nekem mindig az előítéleteiddel.
Mért kellene egy transzvesztitának kedvesnek lennie?

Ankara: Jaj, utálok, amikor értetlenkedsz,
nem gondolod, hogy néha
nekem is elkelne egy kis cirógatás?

Rózenkranc: Cirógassad magadat, édes,
az olyan jól áll neked.

Aranka: Édes Leartész,
akkor legalább te tégy kedvünkre,
látod, már mind a hárman
majdnem szétcsorogtunk,
annyit beszélünk a dugásról,
s szexuális orientációnktól megzavarodva
egy magadfajta katonaemberrel is bőven
megelégednénk.

Leartész: Kedvetekre tennék én azonnal,
de a munkahelyi leírásom arra kötelez,
hogy 24 órás ügyeletben ügyeljek,
s jelenleg épp dolgozom.

Aranka: De hát nem lehetne azt a 24 órát
megállítani egy pillanatra?
A pillanatnak élj Leartész, ne a napnak.
Ki tudja, mi lesz holnap?

Leartész: A holnap békét hoz, mint a ma is,
köszönhetően annak,
hogy itt vagyok, és őrködöm.

Anarka: És te, Gildensterne,
nincs kedved egy kis etyepetyére?

Gildensterne: Szépen fogalmazol, Anarka,
de ma már egyszer megvolt Rózenkranccal,
s te igazán ismered a képességeim határát.

Anarka: A piszok mázlisták.
Bezzeg nekik jutott,
de a fehérnépre nem gondolnak.

A meccs közvetítése megszakad.

Rózenkranc: Na, ez meg mi a fene?

Ankara: Ez azért van, hogy megtudjátok,
milyen az, mikor golyóznátok,
de a golyóknak se híre, se hamva kerek e vidéken.

Leartész: Biztos megint gondok vannak
az interkontinentális átjátszókkal.
Mire ideér a kép,
háromszor meg kell kerülnie a földet.

Rózenkranc: Gildensterne, nézd már meg az antennát odakinn,
lehet, hogy csak ott van a bibi.

Gildensterne: Azonnal, drágám,
csak előbb kiürítem a húgyhólyagom.

Levétel a fotelról.

A kivetítőn egy fekete öltönyös férfibemondó jelenik meg.

Bemondó: Tisztelt polgártársak!
Szomorú kötelességem,
hogy bejelentsem a szörnyű hírt:
Hamlett halott.
Nagyra becsült királyunk ma délután
háromkor hagyta itt kedves népét,
gyászunkban így magunk maradtunk.
Az orvosi konzílium még nem nyilatkozott
a halál okáról, de az természetes volt.
Gráció az Ideiglenes Kormányzógyűlés
összehívását kezdeményezte.
Hőn szeretett Ofélijánk, a gyászoló özvegy
végtelen szomorúságában ideg-összeroppanást kapott.
Állapota válságos, ám nem életveszélyes.
A temetés időpontjáról
a későbbiekben értesítik a lakosságot.
Kérem Önöket, hogy e gyászos percekben
őrizték meg nyugalmukat,
s méltóságteljesen viseljék a fájdalmat.

*Megszólal a himnusz, a képernyőn képek váltogatják egymást Hamletről.
Hamlett gyerekekkel. Hamlett a trónon. Hamlett Ofélijával. Hamlett
Rózenkranccal és Gildensterannel stb.*

Gildensterne, amikor meghallja a himnuszt, vigyázzba áll.

Ankara, Aranka és Anarka sírnak.

Rózenkranc és Leartész zavarodottan néz egymásra.

Leartész: S erről engem nem is értesítettek előre.
Pedig nálam a mobilom,
s amint látom, térerőben is bővelkedtek.
Valami cselszövést érzek a levegőben.
Ne haragudj, kedves Rózenkrancom,
de el kell rohannom.

Elrohan.

Vele párhuzamosan megjelenik a süllyesztőből dr. Morituri.

Dr. Morituri: Azt hiszem, itt az ideje,
hogy ismét színre lépjek,
s gyászt tettetve várjam a végkifejletet.

Gildensternt nadrágját húzogatja.

Gildensternt: Na, mi lett az eredmény?
Győztünk vagy veszítettünk?
És miért játszották a himnuszt?
Azt nem a meccs elején szokták?
S hova lett Leartész?

Rózenkranc (*zokogva*):

Gildensterntem, szörnyű hírt közöltek:
drága Hamlettünk halott.

Gildensternt (*értetlenül néz*):

De hiszen azt mondták,
Hamlett halhatatlan,
s örökre ő marad bölcs vezérünk.
Jaj, Rózenkrancom,
most mi lesz velünk?
Hol találunk még egy ily nemes elmét?

Rózenkranc:

Nem tudom, drágám,
de talán majd azt is megmondják nekünk.
Jaj, jaj, szegény Hamlett,
nélküle gyengék vagyunk.

Ankara (*zokogva*):

Hamlett nélkül dugásunknak is löttek,
s attól félek, minden más is dugába dől,
a férfiak, amilyen bolondok,
egymás ölére mennek
ahelyett, hogy minket ölelnének.

Aranka (*szintén zokog*):

Pedig elvártam volna Hamlett-től,
hogy örökre éljen,
s biztosítsa a jót és a lét.
Koptathatjuk hát tovább csuklóinkat magunkban.

Anarka: De ne feledjétek,
Ofélijám most szabad,
s így talán könnyebben elcsábítható lesz.

Aranka: Anarka, te még ilyenkor is csak a szexre tudsz
gondolni?

Anarka: Miért, ti miről beszéltetek eddig?

Aranka: A holtakról, te bugyuta.

Zokogva összeborulnak.

Dr. Morituri: Úgy látom, tévedtem,
s csak a következő színben
kellett volna megjelennem.
Pedig szerettem volna,
ha már most okozok egy kis galibát,
így viszont nincs más tennem,
mint hogy elkullogjak.

A szín elsötétül.